

Grassroots Action Program (GAP) ฝ่ายกิจกรรมภาคสนาม

The Grassroots Action Program (GAP) aims to promote policy implementation and strengthen capacity of the communities and local authorities at grassroots level. Moreover, the program also promotes public participation and networking in natural resources management and environment. There are three main tasks in GAP; Sustainable City, Buffer Zone Forest Management and Local Government Capacity Building.

ฝ่ายกิจกรรมภาคสนามมีเป้าหมายส่งเสริมการนำนโยบายสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติใช้ในสถานการณ์จริงและส่งเสริมศักยภาพและขีดความสามารถด้านการจัดการบริหารสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้กับชุมชนและเจ้าหน้าที่ปกครองระดับท้องถิ่นหรือบุคลากรระดับรากหญ้า ฝ่ายกิจกรรมภาคสนามส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและระบบเครือข่ายในการปฏิบัติการกิจดังกล่าว งานหลัก 3 ประการของฝ่ายกิจกรรมภาคสนามคือ การส่งเสริมแนวคิดเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน การบริหารจัดการแนวป่ากันชน และการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Dr. Chamniem Vorratnchaiphon
Director
ดร. ชำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์
ผู้อำนวยการ

GAP

ฝ่ายกิจกรรมภาคสนาม

GAP ฝ่ายกิจกรรมภาคสนาม

GAP Projects in 2005

โครงการประจำปี 2548

Livable City Indicators(LCI) Development for Municipalities nation-wide and Districts in Bangkok
การศึกษาเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดเทศบาลและเขตนาอยู่อย่างยั่งยืน

Supporting Decentralization through the Promotion of Good Urban and Environmental Governance
โครงการส่งเสริมธรรมาภิบาลภาคเมืองและสิ่งแวดล้อมรองรับแผนการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

The Activity of "Garbage-Free Koh Kret" or Koh Kret Project Phase II
โครงการเกาะเกร็ดมหัศจรรย์ ร่วมกันฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมนาคูควคูชาชุมชน (ระยะที่ 2)

Thai Forest Watch Network (TFWN)
เครือข่ายเฝ้าระวังป่าไทย

The Forest-Elephants-Community Co-Existence Fund (FEC Fund)
กองทุนส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของผืนป่า ช้างป่าและชุมชน

Sustainable City Resource Centre (SCRC)
ศูนย์ส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อเมืองน่าอยู่

Sustainable Management of Mangrove Resources through Local Community Action
โครงการป่าชายเลนเพื่อชุมชน

Building the Capacity of Local Government Organizations in Participatory Rehabilitation Planning
การเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำแผนฟื้นฟูท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม

Mae Hong Son Provincial Millennium Development Goals Report Project
โครงการติดตามผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษในจังหวัดแม่อองซอน

Nakorn Phanom Provincial Millennium Development Goals Report Project
โครงการติดตามผลตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษในจังหวัดนครพนม

Stop Global Warming in Schools and Cities for Better Climate
โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

Developing Guidelines on Civil Societies' Participation for Making Bangkok a Sustainable City
การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาคมเพื่อกรุงเทพ ฯ เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

GAP ฝ่ายกิจกรรมภาคสนาม

Participatory Rehabilitation Plan for Tsunami-affected Areas

ศักยภาพท้องถิ่นในการจัดทำแผนฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยสึนามิ

This capacity building project was carried out in 3 localities in two tsunami-affected southern provinces of Phang-nga and Ranong. The aim was to develop and implement a strategic and integrative rehabilitation plan for the devastated areas. The target group was local government organizations (LGOs). The project activities focused on skills and techniques in participatory planning processes, formulation of vision and strategies, and translating those strategies into action. Three areas had been rated as 'weak' in prior evaluation, requiring capacity building activities in 1) "learning by doing" in formulating a rehabilitation plan, 2) participation in the workshop and training program and, 3) sharing and exchanging experiences between LGOs joining the project and extracting the lessons learned. Some rehabilitation plans have now been integrated into the local strategic plans of the participating LGOs and ready for implementation. One more output from the rehabilitation plans was pilot projects, some of which have been selected and submitted for grants from UN-Habitat under the guidance and consultation of Thailand Environment Institute (TEI). The experience and lessons learnt from the project are to be summarized and published for distribution to other LGOs.

โครงการนี้มีพื้นที่เป้าหมาย 3 แห่งในจังหวัดพังงาและระนองซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยสึนามิ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดทำแผนฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย โดยการพัฒนากิจกรรมและเทคนิคการทำงานแบบมีส่วนร่วม การกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ และการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นประเด็นที่ผลการประเมินก่อนหน้าโครงการชี้ให้เห็นว่ายังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถประกอบด้วย

- 1) การเรียนรู้จากการปฏิบัติในการจัดทำแผนฟื้นฟู
- 2) การเข้าร่วมกิจกรรมการอบรม
- 3) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการและการสัมมนาสรุปบทเรียนจากการทำงาน

แผนฟื้นฟูที่ได้จัดทำขึ้นจะได้รับการบูรณาการเข้าสู่ระบบแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ ยังได้ทำการคัดเลือกและพัฒนาโครงการนำร่องที่เกิดขึ้นจากการจัดทำแผนฟื้นฟูเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก UN-Habitat โดยมีสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ สำหรับประสบการณ์ในการดำเนินงานร่วมกับ 3 ท้องถิ่นนี้ จะมีการสรุปและจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่แก่ท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป

Global Warming: Taking Action in Schools and Cities

ลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา

The project, supported by the Toyota Motor Corporation (Japan), aimed to build a better understanding about climate change and global warming and to encourage the twenty-five participating local government organizations and schools to reduce greenhouse gases created by their activities. Both target groups were considered crucial in educating citizens about climate change by providing incentives and removing barriers to actions that help reduce greenhouse gas emissions and mitigate the impacts of climate change. Under the project, the two target groups contributed to lessening global warming through energy and water conservation, reducing waste, promoting non-motorized transportation and increasing green area.

โครงการลดเมืองร้อน ด้วยมือเรา ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ คอร์ปอเรชั่นแห่งญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกิดภาวะโลกร้อน และเพื่อให้เมืองที่เข้าร่วมดำเนินโครงการดำเนินมาตรการที่สามารถช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินกิจกรรมของตน โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาท และหน้าที่ที่สำคัญที่สามารถจุดใจและช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมของเมืองได้ ซึ่งมาตรการต่างๆ ที่เมืองและโรงเรียนนำไปปฏิบัตินั้นประกอบด้วย การอนุรักษ์พลังงานและน้ำ การลดปริมาณขยะ การส่งเสริมการเดินทางแบบไร้เครื่องยนต์และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยโครงการมุ่งหวังให้เมืองและโรงเรียนนำมาตรการเหล่านี้จัดทำเป็นแผนงานของเทศบาลและหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนต่อไป

GAP ฝ่ายกิจกรรมภาคสนาม

Thai Forest Watch Network: Progress and Future

เครือข่ายเฝ้าระวังป่าไทย: ความก้าวหน้าและอนาคต

Thai Forest Watch Network is a community-based forest management project GAP had implemented since 1999 in 73 villages of 7 provinces of Thailand under the three major frameworks.

1) conservation of forest resources (This involved a buffer zone to prevent forest fire and sustainable use of forest resources)
 2) revolving fund and occupation development (This involved the promotion of integrated farming and saving plan) and
 3) management of the community network. (This involved the promotion of public participation in project activities). GAP has monitored and followed up the progress of the projects. It has been found that, apart from management of the forest itself, other subsidiary activities, such as community revolving fund, supplementary occupations for community residents and expanding community forest networks achieved good performances as well. All these activities have now become a model for others interested in community forest management. The areas that need further support are capacity-building of community leaders and upgrading such project activities into the policy level, which will contribute to long-term sustainability of the projects.

โครงการจัดการป่าโดยชุมชน ภายใต้เครือข่ายเฝ้าระวังป่าไทย เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2542 ในพื้นที่ 73 หมู่บ้านของ 7 จังหวัดทั่วทั้ง 4 ภาคของประเทศไทย โดยมีกรอบแนวคิด 3 ประการคือ

- 1) การอนุรักษ์ทรัพยากรป่า ประกอบด้วยการพัฒนาแนวกันชนเพื่อป้องกันไฟป่า และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
- 2) การพัฒนาอาชีพเสริมและกองทุนหมุนเวียน ประกอบด้วยส่งเสริมการทำอาชีพเกษตรแบบผสมผสานและพัฒนาแผนการออมเงิน
- 3) การบริหารจัดการเครือข่ายชุมชนคือการส่งเสริมให้ประชากรในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ ทั้งนี้ ฝ่ายกิจกรรมภาคสนามได้ลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้าของโครงการ พบว่ากิจกรรมของโครงการที่ได้รับการพัฒนาเป็นรูปธรรมจนได้กลายเป็นแบบอย่างเพื่อการเรียนรู้ให้กับบุคคลภายนอกที่สนใจเรื่องการบริหารจัดการป่าโดยชุมชนคือ การจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนของชุมชน การพัฒนาอาชีพเสริม การขยายเครือข่ายองค์กรชุมชนในการจัดการป่า ส่วนกิจกรรมที่ควรได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมเพื่อความยั่งยืนในระยะยาวคือการพัฒนาขีดความสามารถของผู้นำชุมชน และการผลักดันกิจกรรมต่างๆ ไปสู่ระดับนโยบาย

